

Регионален натпревар 1992

I година

1. Ученик ги отчукува по ред природните броеви од 1 до 1000. Која цифра стои на 1992-то место?

Решение. Со отчукување на едноцифрените и двоцифрените броеви, учникот отчукал $9 \cdot 1 + 90 \cdot 2 = 189$ цифри. Значи, остануваат уште $1992 - 189 = 1803$ цифри, а $1803 : 3 = 601$, т.е. учникот ги отчукал првите 601 трицифрени броеви. Според тоа, 1992-та цифра е третата цифра на 601-от трицифрен број, т.е. 700. Следствено, бараната цифра е 0.

2. Да се докаже дека бројот $2222^{5555} + 5555^{2222}$ е делив со 7.

Решение. Имаме:

$$\begin{aligned} 2222^{5555} + 5555^{2222} &= (2222^{5555} + 4^{5555}) + (5555^{2222} - 4^{2222}) - (4^{5555} - 4^{2222}) \\ &= (2222 + 4)(2222^{5554} - 2222^{5553} \cdot 4 + \dots - 2222 \cdot 4^{5553} + 4^{5554}) + \\ &\quad + (5555 - 4)(5555^{2221} + 5555^{2220} \cdot 4 + \dots + 5555 \cdot 4^{2220} + 4^{2221}) + \\ &\quad + 4^{2222}(4^{3333} - 1) = 7A + 7B + 4^{2222}(64^{1111} - 1) \\ &= 7A + 7B + 4^{2222}(64 - 1)(64^{1110} + 64^{1109} + \dots + 64 + 1) \\ &= 7A + 7B + 7C = 7(A + B + C) \end{aligned}$$

3A. Ако барем еден од броевите a, b и c е различен од нула, тогаш барем еден од броевите $(a+b+c)^2 - 8ab$, $(a+b+c)^2 - 8bc$ и $(a+b+c)^2 - 8ca$ е позитивен. Докажи!

Решение. Го претпоставуваме спротивното, т.е. дека

$$(a+b+c)^2 - 8ab \leq 0, \quad (a+b+c)^2 - 8bc \leq 0, \quad (a+b+c)^2 - 8ca \leq 0.$$

Ако ги собереме овие три неравенства се добива

$$a^2 + b^2 + c^2 + (a-b)^2 + (b-c)^2 + (c-a)^2 \leq 0,$$

што е во спротивност со условот $a^2 + b^2 + c^2 > 0$. Затоа, барем еден од дадените три броја е позитивен.

4A. Основата на правилна четириаголна пирамида е ромб со страна $a = 2$ cm, составен од два рамнострани триаголници. Пократкиот раб на пирамидата има должина $b = 2$ cm. Да се определи плоштината и волуменот на пирамидата.

Решение. Бидејќи основата на пирамидата е ромб составен од два рамнострани триаголници со страна $a = 2$ cm имаме

$$B = 2 \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{2}.$$

За да ја определеме плоштината на обвивката на пирамидата треба да ја определеме висината $h = \overline{SH_1}$.

Триаголникот ACS е рамностран со страна a , па неговата висина е

$$H = \frac{a\sqrt{3}}{2}. \text{ Бидејќи } \triangle AEO \text{ е полови-}$$

на од рамностран триаголник, неговата висина h_1 е половина од висина-

та на $\triangle AEC$, т.е. $h_1 = \frac{a\sqrt{3}}{4}$. Но $\triangle H_1OS$ е правоаголен па

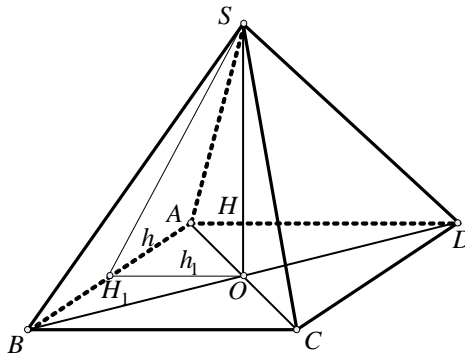
$$h = \sqrt{H^2 + h_1^2} = \sqrt{\frac{3}{4}a^2 + \frac{3}{16}a^2} = \frac{a\sqrt{15}}{4}.$$

Значи, плоштината на пирамидата е

$$P = B + 4 \cdot \frac{ah}{2} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{2} + 2 \frac{a^2 \sqrt{15}}{4} = 2\sqrt{3}(1 + \sqrt{5}),$$

а волуменот на пирамидата е

$$V = \frac{1}{3}BH = \frac{1}{3} \frac{a^2 \sqrt{3}}{2} \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{a^3}{4} = 2.$$

3Б. Во продавница имало 6 сандаци со јаболка со тежини од 15 kg, 18kg, 19kg, 20kg и 31 kg. Двајца купувачи купиле 5 сандаци, така што едниот зел двапати повеќе јаболка од другиот. Кој сандак останал непродан?

Решение. Збирот на тежините на сите сандаци изнесува 119 kg. Купувачите зеле 5 сандаци, со тоа што едниот зел двапати повеќе од другиот, па затоа вкупната тежина мора да е делива со 3. Тоа е единствено можно ако се изостави сандакот од 20 kg, бидејќи само 20 при делење со три има ист остаток како и при делењето на 119 со 3. За да провериме дека задачата има смисла, да видиме кои сандаци ги купиле купувачите. Вкупната тежина на петте сандаци е 99 kg. Првиот купувач зел 66 kg, а вториот 33 kg. Значи, првиот ги купил сандациите со тежини 16 kg, 19kg и 31 kg, а вториот ги купил сандациите со тежини 15 kg и 18 kg.

4Б. Во права правилна четириаголна пирамида е впишана коцка, така што четири нејзини раба се на бочните ѕидови на пирамидата, а други четири раба се на основата на пирамидата.

Да се определи волуменот и плоштината на коцката ако пирамидата има висина h и основен раб a .

Решение. Пирамидата да ја означиме со $SABCD$, а коцката впишана во неа со $A_1B_1C_1D_1A_2B_2C_2D_2$. Да го означиме со x работ на коцката. Од сличноста $\triangle SO_1B \sim \triangle SOB_1$ добиваме

$$\overline{SO} : \overline{SO_1} = \overline{OB_1} : \overline{O_1B}.$$

Знаеме дека

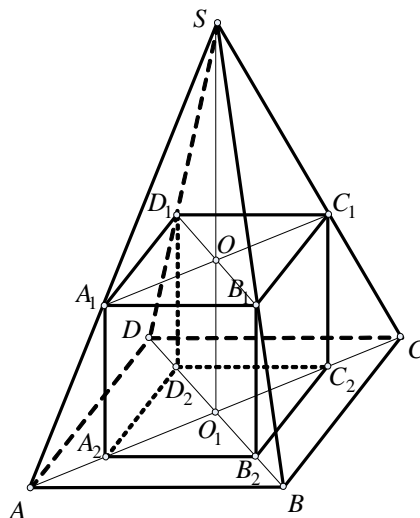
$$SO_1 = h, \overline{SO} = h - x, \overline{ON} = \frac{x}{2}, \overline{O_1B} = \frac{a}{\sqrt{2}}$$

од каде се добива

$$\frac{h-x}{h} = \frac{x}{a}, \quad x = \frac{ah}{a+h}.$$

Од овде, за плоштината и волуменот на коцката се добива

$$P = 6x^2 = 6\left(\frac{ah}{a+h}\right)^2, \quad V = x^3 = \left(\frac{ah}{a+h}\right)^3.$$

II година

1. Најди комплексен број z што ги задоволува равенствата

$$|z + 2i| = |z - 4i| \quad \text{и} \quad |z - 4| = 1.$$

Решение. Нека $z = a + ib$. Со замена во равенствата добиваме

$$|a + ib + 2i| = |a + ib - 4i| \quad \text{и} \quad |a + ib - 4| = 1$$

кои се еквивалентни со

$$|a + i(b+2)| = |a + i(b-4)| \quad \text{и} \quad |a - 4 + ib| = 1$$

$$\sqrt{a^2 + (b+2)^2} = \sqrt{a^2 + (b-4)^2} \quad \text{и} \quad \sqrt{(a-4)^2 + b^2} = 1$$

$$a^2 + b^2 + 4b + 4 = a^2 + b^2 - 8b + 16 \quad \text{и} \quad a^2 - 8a + 16 + b^2 = 1$$

$$12b = 12 \quad \text{и} \quad a^2 - 8a + 16b^2 = 1.$$

Затоа, $b = 1$, а 4 е решение на на равенката $a^2 - 8a + 16 = 0$. Одовде $a = 4$, па $z = 4 + i$.

2. Ако краците на еден трапез се меѓусебно нормални, тогаш збирот од квадратите на неговите дијагонали е еднаков на збирот од квадратите на неговите основи. Докажи!

Решение. Нека краците на трапезот се сечат во точката S . Од $\triangle ACS$ и $\triangle BDS$ имаме

$$\overline{AC}^2 = \overline{AS}^2 + \overline{CS}^2, \quad \overline{BD}^2 = \overline{BS}^2 + \overline{DS}^2,$$

а од овде

$$\overline{AC}^2 + \overline{BD}^2 = \overline{AS}^2 + \overline{BS}^2 + \overline{CS}^2 + \overline{DS}^2. \quad (1)$$

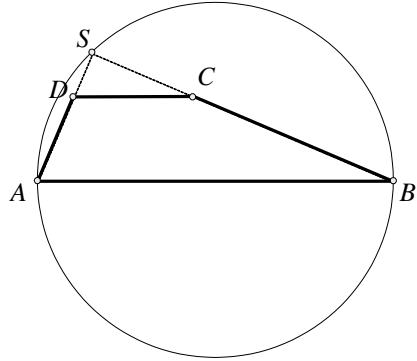
Од правоаголните триаголници $\triangle ABS$ и $\triangle DCS$ имаме

$$\overline{AB}^2 = \overline{AS}^2 + \overline{BS}^2,$$

$$\overline{DC}^2 = \overline{DS}^2 + \overline{CS}^2.$$

Со замена на ова во (1) се добива

$$\overline{AC}^2 + \overline{BD}^2 = \overline{AB}^2 + \overline{DC}^2.$$

3А. Ако a, b и c се реални броеви, такви што $a+b+c=2$ и $ab+bc+ca=1$, тогаш $0 \leq a \leq \frac{4}{3}$. Докажи!

Решение. Од $a+b+c=2$ се добива $b+c=2-a$. Од $ab+bc+ca=1$, се добива $bc=1-a(b+c)=1-a(2-a)$.

Затоа броевите b и c се решенија на квадратната равенка

$$x^2 + (a-2)x + 1 - a(2-a) = 0.$$

Бидејќи b и c се реални броеви, мора дискриминантата на квадратната равенка да е ненегативна, т.е.

$$0 \leq D = (a-2)^2 - 4(1-a(2-a)) = -3a^2 + 4a,$$

од каде што следува $0 \leq a \leq \frac{4}{3}$.

4А. Да се докаже неравенството

$$\sqrt{a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2} \leq |a_1| + |a_2| + |a_3| + \dots + |a_n|$$

Решение. Даденото неравенство е еквивалентно со

$$a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2 \leq (|a_1| + |a_2| + |a_3| + \dots + |a_n|)^2. \quad (1)$$

Десната страна на (1) е

$$\begin{aligned} |a_1|^2 + |a_2|^2 + \dots + |a_n|^2 + \sum_{1 \leq i < j \leq n} 2|a_i| \cdot |a_j| &\geq |a_1|^2 + |a_2|^2 + |a_3|^2 + \dots + |a_n|^2 \\ &= a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2 \end{aligned}$$

па со тоа неравенството (1) е докажано.

3Б. Со формулата

$$y = x^2 - 2(k-1)x + k^2, \quad k \in \mathbb{R},$$

дадено е множество од параболи. Да се определи геометриското место на темињата на параболите.

Решение. Темето на параболата $y = ax^2 + bx + c$ е зададено со $T(-\frac{b}{2a}, \frac{4ac-b^2}{4a})$.

Заменувајќи $a = 1, b = 2(k - 1)$ и $c = k^2$, се добива дека темето е $T(k - 1, 2k - 1)$ за даден реален број k . Бидејќи $2k - 1 = 2(k - 1) + 1$, бараното геометриско место е правата $y = 2x + 1$

4Б. Дадена е кружница што допира шест еднакви на неа кружници што се допираат меѓу себе. Околу нив е опишан концентричен прстен со плоштина еднаква на плоштината на сите седум кругови заедно. Да се докаже дека ширината на прстенот е еднаква на радиусот на круговите.

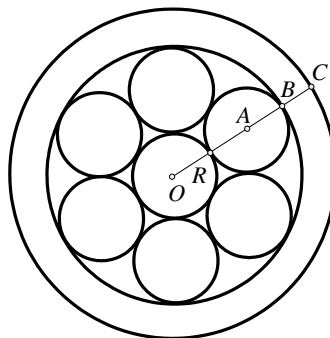
Решение. Да го означиме центарот на дадениот круг со O , радиусот со R , а ширината на прстенот BC со x . Плоштината на концентричниот прстен по услов на задачата е еднаква на плоштината на сите кругови заедно. Затоа

$$\pi(\overline{OC}^2 - \overline{OB}^2) = \pi[(3R + x)^2 - (3R)^2] = 7\pi R^2,$$

од каде што следува

$$x^2 + 6Rx - 7R^2 = 0.$$

Бидејќи $x > 0$, од квадратната равенка се добива $x = R$.

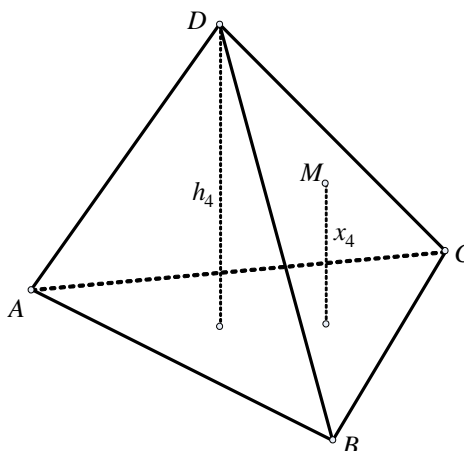
III година

1. Ако x_1, x_2, x_3 и x_4 се растојанијата од произволна точка M во еден тетраедар $ABCD$ до неговите сидови, а h_1, h_2, h_3 и h_4 се соодветните висини на тетраедарот, тогаш

$$\frac{x_1}{h_1} + \frac{x_2}{h_2} + \frac{x_3}{h_3} + \frac{x_4}{h_4} = 1.$$

Решение. Нека h_1, h_2, h_3 и h_4 се висините спуштени од темињата A, B, C и D соодветно. Плоштините на триаголниците BCD, ACD, ABD и ABC да ги означиме соодветно со S_1, S_2, S_3 и S_4 . Тогаш

$$\frac{x_1}{h_1} + \frac{x_2}{h_2} + \frac{x_3}{h_3} + \frac{x_4}{h_4} = \frac{\frac{1}{3}x_1 \cdot S_1}{\frac{1}{3}h_1 \cdot S_1} + \frac{\frac{1}{3}x_2 \cdot S_2}{\frac{1}{3}h_2 \cdot S_2} + \frac{\frac{1}{3}x_3 \cdot S_3}{\frac{1}{3}h_3 \cdot S_3} + \frac{\frac{1}{3}x_4 \cdot S_4}{\frac{1}{3}h_4 \cdot S_4}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{V_{BCDM}}{V_{ABCD}} + \frac{V_{ACDM}}{V_{ABCD}} + \frac{V_{ABDM}}{V_{ABCD}} + \frac{V_{ABCM}}{V_{ABCD}} \\
 &= \frac{V_{ABCD}}{V_{ABCD}} = 1.
 \end{aligned}$$

2. Да се докаже дека

$$2 + \operatorname{tg} 1^\circ \operatorname{tg} 2^\circ = \operatorname{ctg} 1^\circ \operatorname{tg} 2^\circ.$$

Решение. Од

$$\operatorname{tg} 1^\circ = \operatorname{tg}(2^\circ - 1^\circ) = \frac{\operatorname{tg} 2^\circ - \operatorname{tg} 1^\circ}{1 + \operatorname{tg} 2^\circ \operatorname{tg} 1^\circ}$$

се добива

$$1 + \operatorname{tg} 2^\circ \cdot \operatorname{tg} 1^\circ = \operatorname{ctg} 2^\circ \operatorname{tg} 1^\circ - 1$$

односно

$$2 + \operatorname{tg} 1^\circ \operatorname{tg} 2^\circ = \operatorname{ctg} 1^\circ \operatorname{tg} 2^\circ.$$

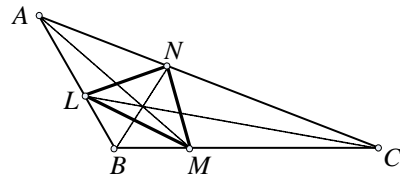
3A. Да се реши равенката

$$\log_2(-x^2 + 7x - 10) + 3\sqrt{\cos(\pi\sqrt{x^2 + 7})} - 1 = 1$$

Решение. Мора да биде $-x^2 + 7x - 10 > 0$, од каде што се добива $2 < x < 5$. Исто така, мора да биде $\cos(\pi\sqrt{x^2 + 7}) - 1 \geq 0$ од каде се добива $\cos(\pi\sqrt{x^2 + 7}) = 1$, т.е. $\pi\sqrt{x^2 + 7} = 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$ или $\sqrt{x^2 + 7} = 2k$, $k \in \mathbb{Z}$. Од $\sqrt{x^2 + 7} \geq 0$ добиваме $\sqrt{x^2 + 7} = 2k$ каде што $k = 0, 1, \dots$. Затоа, $2 < x = \sqrt{4k^2 - 7} < 5$ каде што $k = 0, 1, \dots$. За $k = 0$ и $k = 1$, x не постои во множеството на реалните броеви. За $k = 2$ се добива $x = 3$, а за $k \geq 3$ се добива $x \geq \sqrt{29} > 5$ што не е можно. Значи, равенката има смисла само за $x = 3$, а тоа е и решение на равенката.

4A. Ако во даден триаголник еден негов агол изнесува 120° , тогаш триаголникот со темиња во пресеците на симетралите на аглите со спротивни страни е правоаголен. Докажи!

Решение. Нека $\angle ABC = 120^\circ$, а со L, M и N да ги означиме пресеците на симетралите на аглите кај темињата C, A и B со страните AB, BC и CA соодветно. Ќе докажеме дека NL е симетрила на аголот $\angle ANB$. Навистина, растојанието од L до правата AC е еднакво со растојанието од L до правата BC , зашто CL е симетрала на аголот $\angle BCA$. Но, растојанието од L до правата BC е еднакво со

растојанието од L до правата BN , бидејќи $\angle NBL = \angle LBK = 60^\circ$. Затоа растојанието од L до правата AC е еднакво со растојанието од L до правата BN , и од овде следува дека NL е симетрала на аголот $\angle ANB$. Аналогно се покажува дека MN е симетрала на аголот $\angle BNC$. Затоа,

$$\angle LNM = \angle LNB + \angle BNM = \frac{1}{2} \angle ANB + \frac{1}{2} \angle BNC = \frac{1}{2} \cdot 180^\circ = 90^\circ.$$

3Б. Да се конструира рамнокрак триаголник, ако се дадени аголот при врвот и разликата на кракот и основата.

Решение. Нека $\triangle ABC$ има страна $\overline{AB} = a$, $\overline{BC} = \overline{CA} = b$ и $\gamma = \angle ACB$ е дадениот агол. Нека точката D е избрана на отсечката AC така што $\overline{CD} = b - a$. Од условот

$$2 \cdot \angle ACB + \gamma = 180^\circ,$$

добиваме $\angle BAC = 90^\circ - \frac{\gamma}{2}$. Користејќи дека $\triangle ABD$ е рамнокрак се добива дека $\angle ABD = \delta$. Тогаш од условот

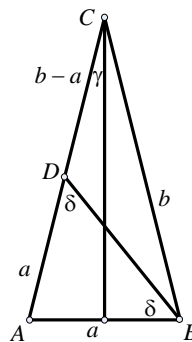
$$\angle BAC + 2\delta = 180^\circ,$$

заменувајќи ја добиената вредност за аголот $\angle BAC$, се добива

$$\delta = 45^\circ + \frac{\gamma}{4}.$$

Од овде следува дека $\angle BDC = 180^\circ - \delta = 135^\circ - \frac{\gamma}{4}$. Затоа, $\triangle BDC$ може

да се конструира (имено, познати се: страната $\overline{CD} = b - a$, аголот γ и $\angle BDC$). Нека s е симетрала на страната BD . Тогаш $s \cap CD = \{A\}$.

4Б. Да се најде множеството решенија на равенката

$$\log_2[1 + \log_2(1 + \log_2 x)] = \sqrt{\frac{1}{2}x - x^2}.$$

Решение. Мора да биде $1 + \log_2 x > 0$, т.е. $x > \frac{1}{2}$. Исто така, мора да биде $\frac{1}{2}x - x^2 \geq 0$ од каде што следува $0 \leq x \leq \frac{1}{2}$. Според тоа, множеството решенија на равенката е празно множество.

IV година

1. Во јазикот на едно племе има само две букви. Познато е дека ниту еден збор од тој јазик не е почеток на друг збор. Дали може речникот на ова племе да има:

- 3 збора со четири букви,
- 10 збора со пет букви,
- 30 збора со шест букви и

5 збора со седум букви?

Решение. Ќе покажеме дека одговорот е “не”. Да земеме кои било пет збора со должина 7. Од условот на задачата треба да имаме $30 \cdot 2^1 = 60$ збора со должина 6 кои не се јавуваат како почеток на зборови со должина 7. Од условот на задачата исто така се добива дека треба да имаме $10 \cdot 2^2 = 40$ збора со должина 5 кои не се јавуваат како почеток на зборови со должина 7 и треба да имаме $3 \cdot 2^3 = 24$ зборови со должина 4 кои не се јавуваат како почеток на зборови со должина 7. Затоа, доколку одговорот на задачата е позитивен, тогаш постојат барем $5 + 60 + 40 + 24 = 129$ збора со должина 7. Но ова е противречност бидејќи зборови со должина 7 има точно $128 = 2^7$.

2. Да се определат броевите A, B и C , така што за секој природен број $n \in \mathbb{N}$ да важи равенството

$$\frac{1}{2} + \frac{2}{2^2} + \frac{3}{2^3} + \dots + \frac{n}{2^n} = \frac{An+B}{2^n} + C. \quad (1)$$

Решение. A, B и C треба да се одредат така што да важи (1) за секој природен број n . За $n=1$ се добива

$$\frac{1}{2} = \frac{A+B}{2} + C. \quad (2)$$

За $n+1$ равенството (1) станува

$$\frac{1}{2} + \frac{2}{2^2} + \frac{3}{2^3} + \dots + \frac{n}{2^n} + \frac{n+1}{2^{n+1}} = \frac{A(n+1)+B}{2^{n+1}} + C.$$

При претпоставка дека равенството (1) важи за бројот n , претходното равенство важи ако и само ако

$$\frac{An+B}{2^n} + C + \frac{n+1}{2^{n+1}} = \frac{A(n+1)+B}{2^{n+1}} + C.$$

По средувањето се добива

$$(A+1)n + (B-A+1) = 0.$$

Ова равенство треба да важи за секој природен број n , па затоа $A+1=0$ и $B-A+1=0$, т.е. $A=-1$ и $B=-2$. Од (2) се добива $C=2$. Од принципот на математичка индукција произлегува дека за овие вредности на A, B и C равенството (1) навистина важи за секој $n \in \mathbb{N}$.

3A. Нека во остроаголен триаголик ABC тежишните линии повлечени во B и C се заемно нормални. Докажи дека

$$\operatorname{ctg} \sphericalangle B + \operatorname{ctg} \sphericalangle C \geq \frac{2}{3}.$$

Решение. Нека T е тежиштето на триаголникот, A_1 е средината на отсечката BC , а A' е проекцијата на точката A врз правата BC (види цртеж). Од

$$\operatorname{ctg} \sphericalangle B = \frac{\overline{BA'}}{\overline{AA'}}, \operatorname{ctg} \sphericalangle C = \frac{\overline{CA'}}{\overline{AA'}},$$

добиваме

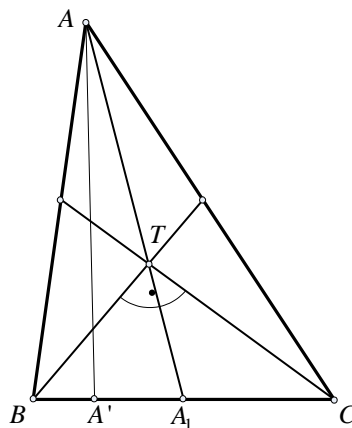
$$\begin{aligned} \operatorname{ctg} \angle B + \operatorname{ctg} \angle C &= \frac{\overline{BA'}}{\overline{AA'}} + \frac{\overline{CA'}}{\overline{AA'}} = \frac{\overline{BA'+CA'}}{\overline{AA'}} \\ &= \frac{\overline{BC}}{\overline{AA'}} \geq \frac{\overline{BC}}{\overline{AA_1}} \end{aligned} \quad (1)$$

Бидејќи $\angle BTC = 90^\circ$, следува дека

$$\overline{TA_1} = \overline{A_1C} = \frac{1}{2} \overline{BC},$$

а освен тоа $\overline{AA_1} = 3\overline{TA_1}$. Според тоа, од (1) добиваме

$$\operatorname{ctg} \angle B + \operatorname{ctg} \angle C \geq \frac{\overline{BC}}{\overline{AA_1}} = \frac{\overline{BC}}{3\overline{TA_1}} = \frac{2\overline{TA_1}}{3\overline{TA_1}} = \frac{2}{3}.$$

4А. Што претставува геометриското место

на точки во рамнината Oxy еднакво оддалечени од кружницата $x^2 + y^2 = 1$ и точката $A(3,0)$?

Решение. Нека $M(x, y)$ е произволна точка од бараното геометриско место точки и N е точка во која правата OM (O е координатен почеток) се сече со кружницата. Бидејќи $\overline{NM} = \overline{AM}$, имаме

$$\overline{NM} = \overline{OM} - \overline{ON} = \overline{OM} - 1,$$

$$\overline{OM} = \sqrt{x^2 + y^2},$$

$$\overline{AM} = \sqrt{(x-3)^2 + y^2},$$

добиваме

$$\sqrt{x^2 + y^2} - 1 = \sqrt{(x-3)^2 + y^2}.$$

Со квадрирање се добива

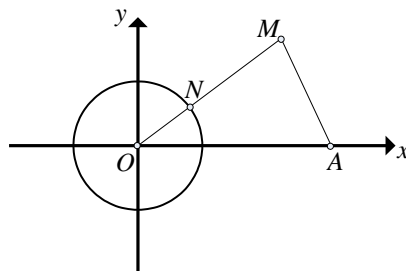
$$\sqrt{x^2 + y^2} = 3x - 4.$$

Со повторно квадрирање се добива

$$8x^2 - 24x - y^2 + 16 = 0;$$

$$8\left(x - \frac{3}{2}\right)^2 - y^2 = 2,$$

а ова е равенка на хипербола.

3Б. Да се покаже дека за секој триаголник ABC важи равенството

$$\frac{a^2 \sin(\beta - \gamma)}{\sin \alpha} + \frac{b^2 \sin(\gamma - \alpha)}{\sin \beta} + \frac{c^2 \sin(\alpha - \beta)}{\sin \gamma} = 0$$

Решение. Од $a^2 = 4R^2 \sin^2 \alpha$, $b^2 = 4R^2 \sin^2 \beta$ и $c^2 = 4R^2 \sin^2 \gamma$, каде што R е радиусот на опишаната кружница, доволно е да се покаже дека

$$\sin \alpha \sin(\beta - \gamma) + \sin \beta \sin(\gamma - \alpha) + \sin \gamma \sin(\alpha - \beta) = 0. \quad (1)$$

Но,

$$\sin \alpha \sin(\beta - \gamma) = \frac{1}{2} [\cos(\alpha - \beta + \gamma) - \cos(\alpha + \beta - \gamma)]$$

$$\sin \beta \sin(\gamma - \alpha) = \frac{1}{2} [\cos(\beta - \gamma + \alpha) - \cos(\beta + \gamma - \alpha)]$$

$$\sin \gamma \sin(\alpha - \beta) = \frac{1}{2} [\cos(\gamma - \alpha + \beta) - \cos(\gamma + \alpha - \beta)]$$

па со собирање на овие три равенства се добива равенството (1).

4Б. Точката $T(1,2)$ е тежиште на триаголникот $\triangle ABC$, точката $D(3,4)$ е средина на страната BC , а $S(\frac{14}{9}, \frac{10}{9})$ е центар на опишаната кружница на триаголникот ABC . Најди ги координатите на темињата на триаголникот ABC .

Решение. Од својството на тежиштето имаме $\overline{AT} : \overline{TD} = 2 : 1$. Според тоа, $A(-3, -2)$. Значи, квадратот на радиусот на опишаната кружница на триаголникот $\triangle ABC$ е $r^2 = \overline{AS}^2 = \frac{2465}{61}$, а равенката на кружницата гласи

$$(9x - 14)^2 + (9y - 10)^2 = 2465. \quad (1)$$

Коефициентот на правецот на симетралата DS на страната BC е $k = 2$. Затоа, коефициентот на правецот на страната BC е

$$k' = \frac{1}{k} = -\frac{1}{2},$$

а нејзината равенка гласи

$$x + 2y - 11 = 0 \quad (2)$$

Со решавање на системот равенки

(1) и (2) добиваме

$$B(7, 2) \text{ и } C(-1, 6).$$

